

Тривалість лікування — 3–4 тижні внутрішньовенного введення плюс 4 тижні прийому антибіотиків перорально. При підозрі на остеомієліт тривалість парентерального застосування медикаментів подовжується до 6–8 тижнів. Важливим маркером терапевтичної реакції є зниження ШОЕ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Alvis Miranda H, Castellar-Leones SM, Elzain MA, Moscote-Salazar LR. Brain abscess: Current management. J Neurosci Rural Pract. 2013 Aug;4(Suppl 1):S67-81.
2. Barnes RC. Intracranial abscess. Undersea Hyperb Med. 2012 May-Jun;39(3):727-30.
3. Brouwer MC, Coutinho JM, van de Beek D. Clinical characteristics and outcome of brain abscess: systematic review and meta-analysis. Neurology. 2014 Mar 4;82(9):806-13.
4. Brouwer MC, Tunkel AR, McKhann GM 2nd, van de Beek D. Brain abscess. N Engl J Med. 2014 Jul 31;371(5):447-56.
5. Rath TJ, Hughes M, Arabi M, Shah GV. Imaging of cerebritis, encephalitis, and brain abscess. Neuroimaging Clin N Am. 2012 Nov;22(4):585-607.
6. Sáez-Llorens X, Nieto-Guevara J. Brain abscess. Handb Clin Neurol. 2013;112:1127-34.
7. Sarrazin JL, Bonneville F, Martin-Blondel G. Brain infections. Diagn Interv Imaging. 2012 Jun;93(6):473-90.
8. Simpson D. Management of brain abscesses. I: Drainage and antiseptics. J Clin Neurosci. 2013 Dec;20(12):1669-74.
9. Simpson D. Management of brain abscesses. II: Antibiotics and computed tomography. J Clin Neurosci. 2013 Dec;20(12):1675-81.
10. Slazinski T. Brain abscess. Crit Care Nurs Clin North Am. 2013 Sep;25(3):381-8.

**Я. І. ТОМАШЕВСЬКИЙ,
О.І. БУМБАР, З.О. БУМБАР**

ОПТИМІЗОВАНИЙ МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ ПЛОЩІ ПОВЕРХНІ ТІЛА

*У статті наведено оптимізований метод визначення площі поверхні тіла.
Ключові слова: площа поверхні тіла, формула Дюбуа.*

В статье приведен оптимизированный метод определения площади поверхности тела.

Ключевые слова: площадь поверхности тела, формула Дюбуа.

*The method of determining body surface area is suggested in the article.
Key words: body surface area, Dubois formula.*

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ

Показники площі використовують у медичній практиці при дозуванні лікарських препаратів, визначені толерантності до глюкози. Її призначення у дозі 50 мг на 1 м² поверхні тіла є стандартом глюкозотолерантного тесту [1-5]. Прийнято визначати площу поверхні тіла за формулою Дюбуа, де: площа у м²=0,01672× [маса тіла, кг] × [зріст, м]. Методика виявилась недосконалою.

МАТЕРІАЛ І МЕТОДИ

Нами оптимізовано метод визначення площі поверхні тіла (табл. 1,2,3) для різних вікових груп згідно із довідковими відомостями [4]: у новонароджених – 0,2-0,3 м²; в осіб з масою тіла 10 кг – 0,5 м², 30 кг – 1,0 м², 50 кг – 1,5 м², 70 кг – 1,7 м² [4].

Для складання таблиць (1,2,3) пропонуємо наступні формули:

Показники маси тіла, кг:	Формула:
60 - 100	$\frac{[\text{вага, кг}] \times [\text{зріст, м}]}{70}$
40 - 58	$\frac{[\text{вага, кг}] \times [\text{зріст, м}]}{50}$
20 - 38	$\frac{[\text{вага, кг}] \times [\text{зріст, м}]}{30}$
5 - 18	$\frac{[\text{вага, кг}] \times [\text{зріст, м}]}{10}$

Таблиця 1

Обчислення площі поверхні тіла у дорослих людей

Маса тіла, кг	Зріст, м									
	1,50	1,55	1,60	1,65	1,70	1,75	1,80	1,85	1,90	1,95
	$\frac{[\text{вага, кг}] \times [\text{зріст, м}]}{70}$									
	Площа поверхні тіла, м ² : показники за формулою -									
50	1,07	1,11	1,14	1,18	1,21	1,25	1,29	1,32	1,36	1,39
52	1,11	1,15	1,19	1,23	1,26	1,30	1,34	1,37	1,41	1,45
54	1,16	1,20	1,23	1,27	1,31	1,35	1,39	1,43	1,47	1,50
56	1,20	1,24	1,28	1,32	1,36	1,40	1,44	1,48	1,52	1,56
58	1,24	1,28	1,33	1,37	1,41	1,45	1,49	1,53	1,57	1,62
60	1,29	1,33	1,37	1,41	1,46	1,50	1,54	1,59	1,63	1,67
62	1,33	1,37	1,42	1,46	1,51	1,55	1,59	1,64	1,68	1,73
64	1,37	1,42	1,46	1,51	1,55	1,60	1,65	1,69	1,74	1,78
66	1,41	1,46	1,51	1,56	1,60	1,65	1,70	1,74	1,79	1,84
68	1,46	1,51	1,55	1,60	1,65	1,70	1,75	1,80	1,85	1,89
70	1,50	1,55	1,60	1,65	1,70	1,75	1,80	1,85	1,90	1,95
72	1,54	1,59	1,65	1,70	1,75	1,80	1,85	1,90	1,95	2,01
74	1,59	1,64	1,69	1,74	1,80	1,85	1,90	1,95	2,01	2,06
76	1,63	1,68	1,74	1,79	1,85	1,90	1,95	2,01	2,06	2,12
78	1,67	1,73	1,78	1,84	1,89	1,95	2,01	2,06	2,12	2,17
80	1,71	1,77	1,83	1,89	1,94	2,00	2,06	2,11	2,17	2,23
82	1,76	1,82	1,87	1,93	1,99	2,05	2,11	2,17	2,23	2,28
84	1,80	1,86	1,92	1,98	2,04	2,10	2,16	2,22	2,28	2,34
86	1,84	1,90	1,97	2,03	2,09	2,15	2,21	2,27	2,33	2,40
88	1,89	1,95	2,01	2,07	2,24	2,20	2,26	2,33	2,39	2,45
90	1,93	1,99	2,06	2,12	2,19	2,25	2,31	2,38	2,44	2,51
92	1,97	2,04	2,10	2,17	2,23	2,30	2,37	2,43	2,50	2,56
94	2,01	2,08	2,15	2,22	2,28	2,35	2,42	2,48	2,55	2,62
96	2,06	2,13	2,19	2,26	2,33	2,40	2,47	2,54	2,61	2,67
98	2,10	2,17	2,24	2,31	2,38	2,45	2,52	2,59	2,66	2,73
100	2,14	2,21	2,29	2,37	2,43	2,50	2,57	2,64	2,71	2,79

Таблиця 2

Обчислення площі поверхні тіла у дітей дошкільного і шкільного віку

Маса тіла, кг	Зріст, м												
	0,90	0,95	1,00	1,05	1,10	1,15	1,20	1,25	1,30	1,35	1,40	1,45	1,50
	[вага, кг] × [зріст, м]												
	Площа поверхні тіла, м ² : показники за формулою - 10												
12	1,08	1,14	1,20	1,26	1,32	1,38	1,44	1,50	1,56	1,62	1,68	1,74	1,80
14	1,26	1,33	1,40	1,47	1,54	1,61	1,68	1,75	1,82	1,89	1,96	2,03	2,10
16	1,44	1,52	1,60	1,68	1,76	1,84	1,92	2,00	2,08	2,16	2,24	2,32	2,40
18	1,62	1,71	1,80	1,89	1,98	2,07	2,16	2,25	2,34	2,43	2,52	2,61	2,70
	[вага, кг] × [зріст, м]												
	Площа поверхні тіла, м ² : показники за формулою - 30												
20	0,60	0,63	0,67	0,70	0,73	0,77	0,80	0,83	0,87	0,90	0,93	0,97	1,00
22	0,66	0,70	0,73	0,77	0,81	0,84	0,88	0,92	0,95	0,99	1,03	1,06	1,10
24	0,72	0,76	0,80	0,84	0,88	0,92	0,96	1,00	1,04	1,08	1,12	1,16	1,20
26	0,78	0,82	0,87	0,91	0,95	1,00	1,04	1,08	1,13	1,17	1,21	1,26	1,30
28	0,84	0,89	0,93	0,98	1,03	1,07	1,12	1,17	1,21	1,26	1,31	1,35	1,40
30	0,90	0,95	1,00	1,05	1,10	1,15	1,20	1,25	1,30	1,35	1,40	1,45	1,50
32	0,96	1,01	1,07	1,12	1,17	1,23	1,28	1,33	1,39	1,44	1,49	1,55	1,60
34	1,02	1,08	1,13	1,19	1,25	1,30	1,36	1,42	1,47	1,53	1,59	1,64	1,70
36	1,08	1,14	1,20	1,26	1,32	1,38	1,44	1,50	1,56	1,62	1,68	1,74	1,80
38	1,14	1,20	1,27	1,33	1,39	1,46	1,52	1,58	1,65	1,71	1,77	1,84	1,90
	[вага, кг] × [зріст, м]												
	Площа поверхні тіла, м ² : показники за формулою - 50												
40	0,72	0,76	0,80	0,84	0,88	0,92	0,96	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
42	0,76	0,80	0,84	0,88	0,92	0,96	1,00	1,04	1,08	1,12	1,16	1,20	1,26
44	0,79	0,84	0,88	0,92	0,97	1,01	1,06	1,10	1,14	1,19	1,23	1,28	1,32
46	0,83	0,87	0,92	0,97	1,01	1,06	1,10	1,15	1,20	1,24	1,29	1,33	1,38
48	0,86	0,91	0,96	1,01	1,06	1,10	1,15	1,20	1,25	1,30	1,34	1,40	1,44
50	0,90	0,95	1,00	1,05	1,10	1,15	1,20	1,25	1,30	1,35	1,40	1,45	1,50
52	0,94	0,99	1,04	1,09	1,14	1,20	1,25	1,30	1,35	1,40	1,46	1,51	1,56
54	0,97	1,03	1,08	1,13	1,19	1,24	1,30	1,35	1,40	1,46	1,51	1,57	1,62
56	1,01	1,06	1,12	1,16	1,23	1,29	1,34	1,40	1,46	1,51	1,57	1,62	1,68
58	1,04	1,10	1,16	1,22	1,28	1,33	1,39	1,45	1,51	1,57	1,62	1,68	1,74

Таблиця 3

Обчислення площі поверхні тіла у дітей грудного віку

Маса тіла, кг	Зріст, м									
	0,50	0,55	0,60	0,65	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95
2,0	0,17	0,18	0,20	0,22	0,23	0,25	0,27	0,28	0,30	0,32
2,5	0,21	0,23	0,25	0,27	0,29	0,31	0,33	0,35	0,38	0,40
3,0	0,25	0,28	0,30	0,33	0,35	0,38	0,40	0,43	0,45	0,48
3,5	0,29	0,32	0,35	0,38	0,41	0,44	0,47	0,50	0,53	0,55
4,0	0,33	0,37	0,40	0,43	0,47	0,50	0,53	0,57	0,60	0,63
4,5	0,38	0,41	0,45	0,49	0,53	0,56	0,60	0,64	0,68	0,71

	Площа поверхні тіла, м ² : показники за формулою - $\frac{[\text{вага, кг}] \times [\text{зріст, м}]}{10}$									
5,0	0,25	0,28	0,30	0,33	0,35	0,38	0,40	0,43	0,45	0,48
5,5	0,28	0,30	0,33	0,36	0,39	0,41	0,44	0,47	0,50	0,52
6,0	0,30	0,33	0,36	0,39	0,42	0,45	0,48	0,51	0,54	0,57
6,5	0,33	0,36	0,39	0,42	0,46	0,49	0,52	0,55	0,59	0,62
7,0	0,35	0,39	0,42	0,46	0,49	0,53	0,56	0,60	0,63	0,67
7,5	0,38	0,41	0,45	0,49	0,53	0,56	0,60	0,64	0,68	0,71
8,0	0,40	0,44	0,48	0,52	0,56	0,60	0,64	0,68	0,72	0,76
8,5	0,43	0,47	0,51	0,55	0,60	0,64	0,68	0,72	0,77	0,81
9,0	0,45	0,50	0,54	0,59	0,63	0,68	0,72	0,77	0,81	0,86
9,5	0,48	0,52	0,57	0,62	0,67	0,71	0,76	0,81	0,86	0,90
10,0	0,50	0,55	0,60	0,65	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95
10,5	0,53	0,58	0,63	0,68	0,74	0,79	0,84	0,89	0,95	1,00
11,0	0,55	0,61	0,66	0,72	0,77	0,83	0,88	0,94	0,99	1,05
11,5	0,58	0,63	0,69	0,75	0,81	0,86	0,92	0,98	1,04	1,09

Опрацьована методика визначення площі поверхні тіла пропонується для широкого впровадження у медичну практику.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ендокринологія / За ред. проф. П.М.Боднара.-Київ: «Здоров'я», 2002. –с. 207-302.
2. Томашевський Я.І., Томашевська О.Я. Основи профілактичної діабетології. – Львів: НТШ, 1992. –с. 27-30.
3. Томашевський Я.І., Бумбар О.І., Томашевська Н.Я., Бумбар З.О., Міклош Л.Я., Мінько Л.Ю. Уніфікований метод визначення площі поверхні тіла / Здоровий спосіб життя: Збірник наукових статей. - Львів 2011.- Вип. 56 - с. 42-45.
4. Ендокринологія / За ред. Н. Лавина. –М.: Практика, 1999. –С.813.
5. Програма загальної диспансеризації населення та профілактики йододефіцитних захворювань. Методичний посібник для студентів, інтернів та лікарів. Третє видання, оптимізоване / За ред. заслуженого професора ЛНМУ імені Данила Галицького Яреми Томашевського. – Львів, 2014. – 15 с.
6. Я.І.Томашевський, О.І. Бумбар, З.О. Бумбар / Стандартизація медичної допомоги при ранній стадії цукрового діабету та профілактика серцево-судинних і йододефіцитних захворювань // Феномен людини. Здоровий спосіб життя. Збірник наукових праць. - Львів, 2013.-Випуск 16 –с.34-38.

Л.Т.ШЕВЧУК

СМЕРТНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Стаття присвячена проблемам, пов'язаним із смертністю населення України. Акцентується увага на заходах, необхідних для скорочення рівня передчасної смертності та поліпшення відтворення населення в країні загалом та в її регіонах зокрема.

Ключові слова: населення, смертність, передчасна смертність, проблеми, заходи.

The article is sanctified to the problems related to the death rate of population of Ukraine. Attention is accented on events necessary for reduction of level of premature death rate and improvement of recreation of population in a country on the whole and in her regions in particular.

Keywords: population, death rate, premature death rate, problems, events.